

A mi segítségünk az Úrtól jön, aki az eget és a földet alkotta. Ámen.

Lekció: 2 Móz 19,16-19

¹⁶A harmadik napon virradatkor pedig mennydörgés, villámlás és sűrű felhő támadt a hegyen, és igen erős kürtzengés. Ekkor megrémült az egész nép a táborban. ¹⁷Mózes pedig kivezette a népet a táborból Isten elé, és ők megálltak a hegy lábánál. ¹⁸A Sínai-hegy egészen füstbe borult, mert leszállt rá tűzben az ÚR. Füstje úgy szállt föl, mint a kemence füstje, és az egész hegy nagyon rengett. ¹⁹A kürt zengése egyre erősebben hangzott. Mózes beszélt, és az Isten mennydörgésben felelt neki.

*

Örök, mindenható Isten, Mennynek és Földnek ura, teremtője, mi urunk Jézus Krisztusnak dicsőséges, szent Atyja, Ábrahámnak, Izsáknak, Jákobnak, s minékünk is kegyelmes Istenünk. Te szent felségednek alázatos szívvel, lélekkel nagy hálát adunk szent Fiadnak az Úr Jézus Krisztusnak nevében, minden nekünk nyújtott kegyelmes ajándékaidért, lelkiekért és testiekért. Kiváltképpen, hogy te minket örök időknél előtte az életre, Krisztus Jézusban, kegyelemből választottál, képedre és hasonlatosságodra teremtettél, szent Fiadnak általa megváltottál, örökös fiaiddá, leányaiddá tettél, Szentlelkeddel a fogadott fiúságra elpecsételtél, igaz és üdvözítő ismeretedre hoztál, üdvösségünk és örök életünk felől bizonyossá tettél, és eddig minden lelki, testi veszedelmektől kegyelmességedből megoltalmaztál, és a te anyaszentegyházadnak társaságában megtartottál. Mindezekért te szent felségednek legyen örökké való hálaadás.

Hálával dicsőítjük szent nevedet, felséges Isten, Atyánk a Jézus Krisztus által, azért is, hogy minket erre a szent ünnepre felvirrasztottál, szent templomodba hívtál. Kérünk, ne tekintsd méltatlan, esendő, bűnös voltunkat, hanem a Te szent ígéreted szerint, vedd messze tőlünk minden mi bűneinket, hogy el ne vesszünk. Ajándékozz meg Szent Lelkeddel, hogy az ígének ne csupán hallgatói, hanem meghallói is lehessünk. Adj engedelmes és kész szívet, hogy akaratodat cselekedjük. Hallgass meg minket a mi urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

*

Textus Ap csel 2,1-4

¹Amikor pedig eljött a pünkösd napja, és mindnyájan együtt voltak ugyanazon a helyen, ²hirtelen hatalmas szélrohamhoz hasonló zúgás támadt az égből, amely betöltötte az egész házat, ahol ültek. ³Majd valami lángnyelvek jelentek meg előttük, amelyek szétoszlottak, és leszálltak mindegyikükre. ⁴Mindnyájan megteltek Szentlélekkel, és különféle nyelveken kezdtek beszélni; úgy, ahogyan a Lélek adta nekik, hogy szóljanak.

Amikor eljött a pünkösd napja...

Ünneplő Gyülekezet!

A pünkösd ősi ünnep volt. Az ószövetségi gyülekezet hálát adott Istennek az aratásban megtapasztalt áldásért. Ugyanakkor megemlékezett arról az ajándékról, amit

az Úr a Sínai hegynél adott a népnek: a tízparancsolat ígéin keresztül nyert szent útmutatásról. Ez utóbbi tartalma a pünkösdnek tette a szövetségkötés hálaadó napjává ezt az ünnepet.

A Szentlélek kitöltésének külső körülményeiben a pünkösdünnepnek ez a tartalma lesz hangsúlyos, elsősorban az által, hogy Isten személyes jelenlétének hasonló jeleit tapasztalták a tanítványok. Szinte ma is érezzük a botladozó emberi igyekezetet abban, ahogyan Isten közelségét megpróbálja érzékeltetni az azt átélő ember. – *Mennydörgés, villámlás, sűrű felhő, igen erős kürtzengés...* olvastuk Mózes könyvében. Az emberi érzékekkel felfogható valóság kereteit meghaladó jelenségeket írnak körül ezek a szavak. Vannak, akik megpróbálják ésszerűen értelmezni az itt leírt élményt: úgy vélik, hogy vihar vagy talán egyenesen vulkánkitörés tanúja volt a nép. De Isten nem vihar és nem vulkánkitörés, viszont a vele való találkozás élményét és megtapasztalását igyekezett Mózes a természeti képekkel visszaadni, leírni a leírhatatlant, elmondani az elmondhatatlant.

Hasonlóan keresi a legjobb kifejezéseket Lukács is, amikor beszámol a történekről: *hatalmas szélrohamhoz hasonló zúgás... valami lángnyelvek...* Hallható és látható, az emberi érzékekkel tapasztalható mindkét esetben az, ami történt, de csak megközelítőleg adható vissza. A töredékes, Isten nagyságát és tökéletességét kifejezni képtelen emberi nyelv mondja el itt az elmondhatatlant, ábrázolja az ábrázolhatatlant.

Szólt Mózes is és Lukács is, mindketten vették a bátorságot, hogy kifejezzék a kifejezhetlent, s már ez önmagában csoda, mert az esetlen emberi beszéd Isten ígéjévé és üzenetévé válhatott, s mint ilyen szól most hozzánk ezen az ünnepen.

1. Fontos és jó, hogy itt vagy a templomban ezen a napon. Ezen a megkopott, a legkevésbé a köztudatban élő ünnepen. Ma, amikor mindenféle dologban közvélemény kutatást tartanak, ha megkérdeznénk az utcán sétáló embereket a pünkösdről, minden bizonnyal elszomorító eredményt kapnánk. Csak igen kevesen tudnák meghatározni ennek a napnak a lényegét. Lehetséges, hogy az ószövetségi gyülekezet az apostolok korában jobban ragaszkodott ehhez a naphoz. Tömegek zarándokoltak Jeruzsálembe az ősi szokás szerint. Csakhogy éppen a szokás – ahogyan lenni szokott – eltakarta az ünnep igazi tartalmát. Elhomályosult a lényeg: Isten személyes jelenlétének a megrázó, alig kifejezhető, de boldogító, erőt, bátorságot, áldásokat adó élménye.

Isten a régi ünnepen jött Jeruzsálembe a tanítványok közé. Nem kellett új forma ehhez a megjelenéshez, hanem Isten töltötte meg új tartalommal a régi formát. Sokan vannak a református egyházban olyanok, akik szerint meg kellene változtatni számos dolgot, hogy vonzóbbá legyenek például az egyházi ünnepek, a vasárnapi istentiszteletek az emberek számára. Lehetne például az istentiszteleti rendtartás is modernebb, olyan ami jobban igazodna a mai emberhez. Nem közömbös természetesen, hogy vonzóbbá váljék az egyházi élet, de a pünkösdünnep üzenete arra figyelmeztet bennünket, hogy Isten áldó, megújító jelenléte nem

pótolható semmi mással.

Fontos és jó, hogy itt vagy a templomban ezen a napon. Ezen a megkopott, régi ünnepen. Isten kész arra, hogy Lelke által megújítson, megvigasztaljon, bátorítson, erőt adjon.

2. Fontos és jó, hogy itt vagy a templomban ezen a napon. Ezen a megkopott, régi ünnepen. Különleges alkalom lehet arra ez a mai nap, hogy Isten ajándékában részesedj, hogy áldásában megújulj. Megfigyelhetjük, hogy Isten nem hagyott ki senkit az apostolok és azok közül, akik jelen voltak velük együtt: Mindnyájan megteltek Szentlélekkel... Mindnyájan... Isten különös igénye nyilvánul meg ebben: Ő nem akarja és nem hagyja, hogy egy is elveszen az övéi közül. Sőt azt akarja, hogy övéi erővel, bátorsággal, vígasszal felruházott tanítványok legyenek. Nem olyanok, akik bezárkóznak félelemmel (ahogy a János evangéliumában olvastunk a pünkösd előtti tanítványokról – Jn 20, 19.), hanem akik képviselik Őt ebben a nyomorult világban, amely sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését (Róm 8,19).

Fontos és jó, hogy itt vagy a templomban ezen a napon.

3. Fontos és jó, hogy itt vagy a templomban ezen a napon. Ezen a megkopott, régi ünnepen. Különleges alkalom lehet arra ez a mai nap, hogy Istentől küldetést kapj vagy abban megerősödj, megújulj. A pünkösd csoda titka abban nyílt meg, hogy megszólaltak a tanítványok és hirdették Isten tetteit. Prédikációjukat mindenki értette, noha anyanyelvüket tekintve igen tarka, sokrétű volt a gyülekezet.

Isten emberi beszéd által szól, és azt érthetővé teszi mindenki számára. Hihetetlenül nagy, rendkívüli csoda ez. Milyen gyakran fordul elő, hogy azonos nyelvet beszélő, egy közösségben, családban élő emberek nem értik meg egymást. S milyen megrendítő és félelmetes tapasztalásunk napjainkban az a mérhetetlen ködösítés, mellébeszélés, a szó és beszéd általi félrevezetés, félretájékoztatás, ami a közéletben folyik itt ebben a nyomorult hazában és szerte a világon. Óriási összegű pénzt fordítanak ma arra, hogy igazságnak mondják a hazugságot, hogy jónak tüntessék fel a rosszat, hasznosnak a haszontalant, hogy szóval és beszéddel más értelmet adjanak a dolgoknak a valóság helyett, hogy látván látva se érthess.

Néhány évtizeddel ezelőtt az a különös – vagy talán nem is olyan különös – dolog történt meg a sok hamissággal fényezett szocializmusban: az egyik szomszédos országban, az ottani református újságban egy lelkész-szentelési istentisztelet igehirdetését akarták közölni. Az ige ez volt, amit mi is olvastunk: „ahogy a Lélek adta nekik, hogy szóljanak”. Az igehirdetést a cenzor engedte közölni, de ezt a textust kihúzta, az újságban nem jelenhetett meg. Ha csak azt hangsúlyozzuk a pünkösd ünnepén, hogy Isten csodát tesz annak érdekében, hogy megértsük Őt, nem látjuk át egészen ennek a tettnek az óriási jelentőségét. Ezért arra is fel kell hívni a figyelmet, hogy milyen óriási erők munkálkodnak azon, hogy Isten érthetetlen maradjon ebben a világban. Olyan erők, akik nem egyszerűen az újságból, hanem a szívekből akarják kitörölni a Lélek beszédét.

Isten azonban azt akarja, hogy érts! Hogy megértsd az Ő nagyságos dolgait, az Ő

szabadító tettét. Hogy megismerd az Ő Igéjét, az egyszülött Fiút, aki önmagát is adta érted. Igen, ez az Isten akarata, a gyülekezetnek pedig legyen óhaja ma is, ahogy Huszár Gál énekelte századokkal ezelőtt:

Könyörögjünk az Istennek Szentlelkének,
Bocsássa ki magas mennyből fénylő világát,
Végye el mi szívünknek minden homályát,
Hogy érthessük Istenünknek
Mindenben akaratját.

S ha értesz, Isten küld, hogy szólj is. Megtölt az Ő Lelkével, hogy bizonyoságot tégy az Igazságról. Ehhez a pünkösd csodájának nagy ígétét kapcsolja Isten: ha a Lélek által szólsz, Isten legyőz minden akadályt, ami a beszéd és a hallás között tornyosul. Hirdesd Isten nagyságos dolgait, üdvözítő tetteit úgy, ahogy a Lélek adja neked, hogy szólj! Talán éppen szavak nélkül, cselekvő szeretettel, könnyek letörésével, néma, de annál beszédesebb együttérzéssel.

Kérjük is, hogy a pünkösd csoda ne maradjon az ünnep pusztá emléke, hanem Isten töltse ki ma is az Ő népére Szentlelkét:

Ébredj, bizonyoságtévő lélek!
A várfalakra örök álljanak!
Kik bátran szólnak, s harcra készek,
Ha éj borul le, vagy ha kél a nap.
Hívásuk zengjen messze szerteszét
Az Úrhoz gyűjtve népek seregét! Ámen!

Imádkozzunk!

Szentlélek Isten, jöjj szívünkbe, igen óhajtunk!
Jöjj, Gyámolító, jöjj, Vigasztaló,
Jöjj, mennyei Társ, Hogy a bús árvaságból kiválts!
Szentlélek Isten, jöjj szívünkbe, igen óhajtunk!
Jöjj, égi Erő, jöjj, Lelkesítő,
Jöjj, szent, tiszta Láng: Tüzet fogjon a fásult világ!
Szentlélek Isten, jöjj szívünkbe, igen óhajtunk!

Jöjj, Urunk, Istenünk és támassz bennünket új életre Lelked által! Erősíts minket gyámoltalanságaink idején, gyógyíts meg betegségeinkből, bátoríts minden veszedelemben, legfőképpen pedig a mi ellenségünk az ördög és halál ellen. Adj békességes napokat nekünk.

Könyörgünk a mi szegény, lelkében-testében beteg népünkért. Imádkozunk a Te

anyaszentegyházadért melynek mi is tagjainak valljuk magunkat a Krisztus Jézusban.

Téged dicsőítünk, Atya, Fiú, Szentlélek Isten, hallgasd meg könyörgésünk! Ámen!

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a Te neved; Jöjjön el a Te országod; legyen meg a Te akaratod, mint a mennyben, úgy a földön is.

Mindennapi kenyerünket, add meg nekünk ma; és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek;

És ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól, mert tiéd az ország, a hatalom és a dicsőség mind örökké.

Ámen!